DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA SKARBU

Warszawa, dnia 10 października 1938 r.

Nr 27

TREŚĆ DZIAŁU URZĘDOWEGO:

OKÓLNIKI MINISTERSTWA SKARBU:

INSTRUKCJA MINISTRA SKARBU:

Z MINISTERSTWA SKARBU:

OGŁOSZENIA.

646

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 3 października 1938 r.

o zmianie dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 kwietnia 1936 r. w sprawie obrotu pieniężnego z zagranicą oraz obrotu zagranicznymi i krajowymi środkami płatniczymi.

Na podstawie art. 55 ust. (2) ustawy konstytucyjnej postanawiam co następuje:

Art. 1. W dekrecie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 kwietnia 1936 r. w sprawie obrotu pieniężnego z zagranicą oraz obrotu zagranicznymi i krajowymi środkami płatniczymi (Dz. U. R. P. Nr 32, poz. 249), zmienionym dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 sierpnia 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 67, poz. 488), wprowadza się zmiany następujące:

1) po art. 7 wprowadza się art. 7a o brzmieniu następującym:

„Art. 7a. Sprowadzanie do kraju z zagranicy bez zezwolenia środków płatniczych w zakresie ustalanym rozporządzeniami Ministra Skarbu jest zabronione.";

2) w art. 16 ust. (1) otrzymuje brzmienie następujące:

„Winni przekroczenia przepisów, zawartych w art. 5 ust. (1), art. 6, 7, 7a, 8 i 12 oraz rozporządzeń, wydanych w wykonaniu tych artykułów, jak również winni umyślnego złożenia nieprawdziwych danych lub przedstawienia fałszywych dowodów w celu uzyskania pozwolenia na zakup i wywóz za granicę środków płatniczych lub osiągnięcia korzyści z tych czynności, ulegają karze więzienia do lat 5 i grzywny do 200.000 złotych.".

Art. 2. Wykonanie dekretu niniejszego poručza się Ministrowi Skarbu a co do przepisów art. 1 pkt 2) — Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 3. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

Minister Sprawiedliwości: *W. Grabowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 4 października 1938 r. Nr 76, poz. 528).

647

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 22 września 1938 r.

o przyłączeniu części gmin wiejskich Wilanów i Bródno w powiecie i województwie warszawskim do powiatów południowo-warszawskiego i prasko-warszawskiego w m. st. Warszawie.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 22 kwietnia 1926 r. w sprawie przyłączania gmin wiejskich wchodzących w skład powiatu jednego województwa do przyległego powiatu województwa drugiego (Dz. U. R. P. Nr 44, poz. 269) zarządza się co następuje:

§ 1. (1) Z gminy wiejskiej Wilanów w powiecie i województwie warszawskim wyłącza się obszar o ogólnej powierzchni około 1.230 ha, zawarty pomiędzy dotychczasową granicą powiatu południowo-warszawskiego w m. st. Warszawie, a granicą niżej opisaną i włącza się go do powiatu południowo-warszawskiego w m. st. Warszawie.

(2) Nowa granica powiatu południowo-warszawskiego biegnie poczynając od punktu przecięcia dotychczasowej granicy tego powiatu z ul. Sobieskiego zachodnią stroną tej ulicy w kierunku południowo-wschodnim do skrzyżowania z tzw. Szosą Królewską. Następnie granica biegnie drogą tzw. „groblą" w kierunku zachodnim, później skręcając w kierunku południowo - zachodnim, oddzielając grunty wsi i majątku Wilanów od gruntów wsi Służew do zbiegu granic wsi Służew, fortu Nr VIII i majątku Wilanów. Od tego punktu granica biegnie drogą prowadzącą do folwarku Ursynów, do zbiegu granicy gruntów folwarku Ursynów i fortu Nr VIII. Dalej biegnie granicą gruntów folwarku Ursynów i fortu Nr VIII w kierunku zachodnim do zbiegu granic fortu Nr VIII, wsi i majątku Służew. Od tego miejsca granica biegnie między wsią i majątkiem Służew aż do zbiegu granic majątku i wsi Służew oraz wsi Imielin w kierunku zachodnim, stąd w kierunku południowym dróżką między wsiami Imielin i Służew do końca gruntów wsi Służew, skąd biegnie

miedzą w kierunku zachodnim około 260 m aż do dróżki polnej, a następnie tą dróżką w kierunku południowo - zachodnim do drogi prowadzącej ze wsi Wyczółki do wsi Imielin i dalej tą drogą w kierunku północno-zachodnim przecinając Szosę Puławską do miejsca, gdzie schodzą się granice wsi Grabów i wsi Wyczółki, następnie tą drogą i w tym samym kierunku do szosy stanowiącej własność Towarzystwa Zachęty do Hodowli Koni w Polsce. Od tego punktu granica biegnie południową stroną wspomnianej szosy do jej zakrętu w kierunku wsi Wyczółki. Dalej granica biegnie miedzą odgraniczającą tereny Towarzystwa Zachęty do Hodowli Koni w Polsce od wsi Wyczółki aż do zbiegu granic gruntów wymienionego Towarzystwa, wsi i folwarku Wyczółki. Od tego miejsca granica biegnie ciągle zmieniając kierunek granicą folwarku i wsi Wyczółki, następnie rowem przechodzącym przez grunta wsi Gorzkiewki w kierunku zachodnim do terenów zajętych pod kolej Warszawa-Radom, stąd w kierunku północno - zachodnim najpierw wzdłuż torów wschodniej granicy terenów kolejowych linii radomskiej do terenów b. fortu Nr VII, później wzdłuż linii równoległej do wytyczonej na gruncie osi projektowanej linii kolejowej w odległości 20 m na wschód od niej, przecinając teren b. fortu Nr VII, folwarku Służew, wsi Zbarz, majątku Okęcie i kolonii Rakowiec do dotychczasowej granicy powiatu południowo-warszawskiego w okolicy przecięcia się jej z al. Żwirki i Wigury.

§ 2. (1) Z gminy wiejskiej Bródno w powiecie i województwie warszawskim wyłącza się obszar o ogólnej powierzchni około 450 ha, zawarty pomiędzy dotychczasową granicą powiatu prasko-warszawskiego w m. st. Warszawie, a granicą niżej opisaną — i włącza się go do powiatu prasko-warszawskiego w m. st. Warszawie.

(2) Nowa granica powiatu prasko-warszawskiego biegnie od punktu przecięcia się zachodniego brzegu drogi Białołęckiej z obecną granicą powiatu, biegnącą w tym miejscu wzdłuż ulicy Kondratowicza Ludwika w kierunku północno-wschodnim a następnie w północnym—zachodnim brzegiem drogi Białołęckiej do miedzy rozgraniczającej grunty Fryderyka Klama z gruntami Serafina, stąd skręca w kierunku zachodnim i biegnie wspomnianą miedzą do drogi przebiegającej z „Dóbr Annopol" do „Osady Konstantynów - Józefówka", dalej tą drogą wschodnim jej brzegiem przez grunty Józefa Stegnera, skręcając w kierunku zachodnim na długości około 100 m na granicy gruntów Józefa Stegnera i Michała Hildebranda, a stąd w kierunku północnym do terenów zajętych pod budowę kanału. Stąd granica skręca w kierunku południowo-zachodnim i biegnie południową stroną granicy wspomnianych gruntów zajętych pod kanał, przecinając linię kolejową, aż do przecięcia się z przedłużeniem południowej granicy gruntów sukcesorów Rudnickiego, skąd biegnie w kierunku południowo - zachodnim wzdłuż tego przedłużenia przez kanał i dalej południową, następnie zachodnią granicą gruntów sukcesorów Rudnickiego do dróżki i dalej tą dróżką przechodzącą przez tereny państwowe i sukcesorów Skowronka, a w dalszym przebiegu, rozgraniczającą grunty sukcesorów Skowronka i Józefa Dębowskiego od gruntów sukcesorów Zdziarskiego i gruntów Chilińskiego, do przecięcia się tej dróżki ze wschodnim brzegiem szosy Warszawa-Jabłonna, gdzie skręca w kierunku południowo-wschodnim i biegnie wschodnim brzegiem szosy Warszawa-Jabłonna do przecięcia się z przedłużeniem granicy terenów państwowych i gruntów Banaszewskiego. Od tego punktu granica załamuje się w kierunku południowo-zachodnim biegnąc granicą między terenami państwowymi a gruntami Banaszewskiego, Banku Handlowego, Restorfa i Dmochowskiej, a następnie wzdłuż prostej, biegnącej na przedłużeniu granicy terenów państwowych i Dmochowskiej, aż do przecięcia się tej prostej z obecną granicą powiatu w obrębie rzeki Wisły.

§ 3. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów
i Minister Spraw Wewnętrznych:
Sławoj Składkowski

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 27 września 1938 r. Nr 72, poz. 518).

648

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 22 września 1938 r.

o zmianie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1933 r. o zasadach zaszeregowania funkcjonariuszów państwowych do grup uposażenia i automatycznego przechodzenia nauczycieli do wyższych grup uposażenia, o dodatkach lokalnych, funkcyjnych i służbowych oraz o umundurowaniu niższych funkcjonariuszów państwowych.

Na podstawie art. 3, 5 ust. 4 i 5 oraz art. 9 ust. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych (Dz.

U. R. P. Nr 86, poz. 663) zarządza się co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1933 r. o zasadach zaszeregowania funkcjonariuszów państwowych do grup uposażenia i automatycznego przechodzenia nauczycieli do wyższych grup uposażenia, o dodatkach lokalnych, funkcyjnych i służbowych oraz o umundurowaniu niższych funkcjonariuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr 102, poz. 781), zmienionym rozporządzeniami Rady Ministrów z dnia 12 października 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 97, poz. 885), z dnia 21 sierpnia 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 65, poz. 407), z dnia 2 lipca 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 52, poz. 369), z dnia 21 stycznia 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 9, poz. 68), z dnia 29 stycznia 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 9, poz. 69), z dnia 15 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 39, poz. 303), z dnia 12 lipca 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 55, poz. 432), z dnia 1 czerwca 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 43, poz. 355) i z dnia 13 lipca 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 53, poz. 414) wprowadza się zmiany następujące:

1) § 23 nadaje się brzmienie następujące:

„(1) Kwalifikowani nauczyciele niższych szkół zawodowych otrzymują przy mianowaniu uposażenie grupy X, po sześciu latach służby — grupy IX, po piętnastu latach służby — grupy VIII, po dwudziestu czterech latach służby — grupy VII, wreszcie po trzydziestu latach służby mogą awansować według uznania władzy do grupy VI.

(2) Kwalifikowani nauczyciele niższych szkół zawodowych, posiadający ukończony Państwowy Instytut Nauczycielski, Państwowe Pedagogium, Państwowy Instytut Robót Ręcznych, Instytut Wychowania Fizycznego, Konserwatorium Muzyczne (Wydział Nauczycielski), Seminarium Gospodarcze w Snopkowie od 1925 r. do 1936 r. lub Prywatną Szkołę Gospodarczą Żeńską w Snopkowie — Towarzystwa Gospodarczego Wykształcenia Kobiet we Lwowie od 1936 r., otrzymują przy mianowaniu uposażenie grupy X, po trzech latach służby — grupy IX, po dziewięciu latach służby — grupy VIII, po osiemnastu latach służby — grupy VII, wreszcie po dwudziestu siedmiu latach służby — grupy VI.

(3) Kwalifikowani nauczyciele niższych szkół zawodowych, posiadający ukończone studia wyższe, otrzymują przy mianowaniu uposażenie grupy IX, po trzech latach służby — grupy VIII, po dziewięciu latach służby — grupy VII, po osiemnastu latach służby — grupy VI, wreszcie po dwudziestu siedmiu latach służby mogą być awansowani według uznania władzy do grupy V.";

2) w § 39 w ustępie, wymieniającym stanowiska kierownicze zaliczone do 9 stawki dodatków funkcyjnych, po wyrazach: „Naczelnik Urzędu Probierczego," wstawia się wyrazy: „Wicedyrektor Państwowego Instytutu Meteorologicznego,";

3) w § 40 pkt 5 lit. d) przed ustępem ostatnim dodaje się przepis o brzmieniu następującym:

„Nauczyciele szkół średnich, sprawujący czynności wychowawców....10";

4) w § 43 pkt 6) nadaje się brzmienie następujące:

„6) kapitanowie statków (pogłębiarek) i pomocniczy kapitanowie statków (pogłębiarek), starsi kierowcy łodzi motorowych (prądówek), kierowcy łodzi motorowych (prądówek) i pomocniczy kierowcy łodzi motorowych (prądówek), starsi kierowcy dźwigów (kopaczek), kierowcy dźwigów (kopaczek) i pomocniczy kierowcy dźwigów (kopaczek), starsi sternicy, sternicy i pomocniczy sternicy, starsi maszyniści, maszyniści i pomocniczy maszyniści, starsi majtkowie, majtkowie i pomocniczy majtkowie, starsi nadzorcy wodni, nadzorcy wodni i pomocniczy nadzorcy wodni, starsi strażnicy wodni, strażnicy wodni i pomocniczy strażnicy wodni, starsi palacze, palacze i pomocniczy palacze oraz w służbie melioracyjnej — niżsi funkcjonariusze zatrudnieni w służbie terenowej,";

5) § 53 nadaje się brzmienie następujące:

„(1) Nauczyciele wymienieni w § 23 ust. 1, którzy na skutek zaszeregowania przeszli do grup uposażenia niższych od dotychczas posiadanych, przechodzą do następnych grup na zasadach przewidzianych dla nauczycieli wymienionych w § 50.

(2) Nauczyciele wymienieni w § 23 ust. (2), którzy na skutek zaszeregowania przeszli do grup uposażenia niższych od dotychczas posiadanych, przechodzą do następnych grup na zasadach przewidzianych dla nauczycieli wymienionych w § 52.

(3) Nauczyciele wymienieni w § 23 ust. (3), którzy na skutek zaszeregowania przeszli do grup uposażenia niższych od dotychczas posiadanych, przechodzą do następnych grup na zasadach przewidzianych dla nauczycieli wymienionych w § 51".

§ 2. Przepisy rozporządzenia niniejszego nie dają prawa do uposażenia wyższego za czas przed ich wejściem w życie.

§ 3. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Skarbu oraz innym właściwym ministrom.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie od dnia 1 września 1938 r., a co do przepisów § 1 pkt 2), 3) i 4) — z dniem 1 października 1938 r

Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 30 września 1938 r. Nr 74, poz. 522).

649

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 22 września 1938 r.

o rozszerzeniu zakresu działania Państwowego Zakładu Emerytalnego na kandydatów na szeregowych Policji Województwa Śląskiego.

Na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr 20, poz. 160) i art. 102c ust. (2) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o służbie w Policji Województwa Śląskiego (Dz. U. R. P. Nr 86, poz. 662) w brzmieniu, ustalonym ustawą z dnia 10 marca 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 18, poz. 133), zarządza się co następuje:

§ 1. Zakres działania Państwowego Zakładu Emerytalnego rozszerza się na kandydatów na szeregowych, odbywających służbę przygotowawczą w Policji Województwa Śląskiego w charakterze pracowników kontraktowych na podstawie art. 102-a rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o służbie w Policji Województwa Śląskiego (Dz. U. R. P. Nr 86, poz. 662) w brzmieniu, ustalonym ustawą z dnia 10 marca 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 18, poz. 133).

§ 2. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Skarbu.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje od dnia 24 marca 1938 r.

Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 30 września 1938 r. Nr 74, poz. 523).

650

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 21 września 1938 r.

o zmianie terytorialnego zakresu działania niektórych towarzystw kredytowych miejskich.

Na podstawie art. 5 ust. (2) dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1935 r. w sprawie wierzytelności hipotecznych i listów zastawnych towarzystw kredytowych miejskich (Dz. U. R. P. Nr 88, poz. 543) w brzmieniu ustawy z dnia 5 lutego 1938 r. o ułatwieniach w zaciąganiu pożyczek w listach zastawnych (Dz. U. R. P. Nr 9, poz. 55) zarządzam co następuje:

§ 1. Dla wymienionych w niniejszym rozporządzeniu towarzystw kredytowych miejskich ustanawia się zgodnie z podziałem administracyjnym Państwa, ustalonym ustawą z dnia 9 kwietnia 1938 r. o zmianie granic województw: białostockiego, kieleckiego, lubelskiego, łódzkiego i warszawskiego (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 240) następujące terytorialne zakresy działania:

1) dla Lubelskiego Towarzystwa Kredytowego Miejskiego na obszarach województw: lubelskiego, poleskiego i wołyńskiego;

2) dla Towarzystwa Kredytowego Miejskiego we Lwowie na obszarach województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego, tarnopolskiego oraz na obszarach powiatów: bielskiego i cieszyńskiego województwa śląskiego;

3) dla Towarzystwa Kredytowego m. Łodzi na obszarach województw: kieleckiego i łódzkiego;

4) dla Zachodnio - Polskiego Towarzystwa Kredytowego Miejskiego w Poznaniu na obszarach województw: poznańskiego i pomorskiego, z wyjątkiem powiatów: włocławskiego, nieszawskiego, lipnowskiego, rypińskiego, toruńskiego, toruńskiego grodzkiego, chełmińskiego, grudziądzkiego, grudziądzkiego grodzkiego, lubawskiego, brodnickiego i wąbrzeskiego, oraz na obszarze województwa śląskiego, z wyjątkiem powiatów: bielskiego i cieszyńskiego;

5) dla Towarzystwa Kredytowego Miejskiego w Warszawie na obszarach: m. st. Warszawy i województw: warszawskiego i białostockiego, z wyjątkiem powiatu wołkowyskiego, oraz na obszarach powiatów: włocławskiego, nieszawskiego, lipnowskiego, rypińskiego, toruńskiego, toruńskiego grodzkiego, chełmińskiego, grudziądzkiego, grudziądzkiego grodzkiego, lubawskiego, brodnickiego i wąbrzeskiego województwa pomorskiego;

6) dla Wileńskiego Towarzystwa Kredytowego Miejskiego na obszarach województw: nowogródzkiego i wileńskiego oraz na obszarze powiatu wołkowyskiego województwa białostockiego.

§ 2. Zmiany, wynikające z niniejszego rozporządzenia, nie stanowią przeszkód dla towarzystw kredytowych miejskich w wykonaniu zawartych przed dniem ogłoszenia tego rozporządzenia umów o udzielenie pożyczek w listach zastawnych.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 grudnia 1938 r.

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 30 września 1938 r. Nr 74, poz. 525).

651

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 22 września 1938 r.

o utworzeniu w Zaleszczykach oddziału Urzędu Celnego w Zaleszczykach.

Na podstawie art. 8 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o prawie celnym (Dz. U. R. P. Nr 84, poz. 610) zarządzam co następuje:

§ 1. W okręgu administracyjnym Dyrekcji Ceł we Lwowie ustanawia się w Zaleszczykach oddział Urzędu Celnego w Zaleszczykach pod nazwą „Oddział Urzędu Celnego w Zaleszczykach — Most".

§ 2. Do zakresu działania oddziału należy odprawa celna osób i ich środków lokomocji oraz towarów w zakresie uprawnień urzędów celnych II klasy.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 24 września 1938 r.

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 30 września 1938 r. Nr 74, poz. 526).

652

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 4 października 1938 r.

w sprawie wprowadzenia zakazu przywozu pieniędzy w walucie czesko-słowackiej.

Na podstawie art. 7a dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 kwietnia 1936 r. w sprawie obrotu pieniężnego z zagranicą oraz obrotu zagranicznymi i krajowymi środkami płatniczymi (Dz. U. R. P. Nr 32, poz. 249) w brzmieniu nadanym dekretami Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 sierpnia 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 67, poz. 488) i z dnia 3 października 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 76, poz. 528) zarządzam co następuje:

§ 1. Sprowadzanie bez zezwolenia do kraju z zagranicy pieniędzy w walucie czesko-słowackiej jest zabronione.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 4 października 1938 r. Nr 76, poz. 531).

653

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 27 września 1938 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami Skarbu i Komunikacji o podatku drogowym.

Na podstawie art. 12 ust. (8) ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 62, poz. 454) w brzmieniu art. 5 pkt 3) ustawy z dnia 5 sierpnia 1938 r. o poprawie finansów związków samorządu terytorialnego i o

zmianie ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr 59, poz. 455) zarządzam co następuje:

§ 1. (1) Art. 12, powołany w rozporządzeniu niniejszym bez określenia, oznacza przepisy art. 12 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 62, poz. 454) w brzmieniu art. 5 pkt 3) ustawy z dnia 5 sierpnia 1938 r. o poprawie finansów związków samorządu terytorialnego i o zmianie ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr 59, poz. 455).

(2) Paragrafy, powołane w rozporządzeniu niniejszym bez określenia, oznaczają przepisy tegoż rozporządzenia.

§ 2. Suma podatku drogowego nie może przekraczać sumy wydatków związku samorządowego na budowę i utrzymanie dróg oraz na spłatę i oprocentowanie pożyczek długoterminowych, zużytych na cele drogowe, a w powiatowych związkach samorządowych również na zapomogi na cele drogowe dla gmin wiejskich i miast niewydzielonych, zmniejszonej o sumę wpływów budżetowych, mających specjalne przeznaczenie na cele drogowe.

§ 3. Wymiar i pobór podatku drogowego na rzecz pomorskiego i poznańskiego wojewódzkich związków samorządowych będzie dokonywany przez wydziały powiatowe i zarządy miejskie miast wydzielonych łącznie z wymiarem i poborem tego podatku na rzecz powiatowych związków samorządowych i miast wydzielonych.

§ 4. (1) Łączne obciążenie poszczególnych kategorii płatników podatkiem drogowym na rzecz powiatowych związków samorządowych lub miast wydzielonych oraz na rzecz wojewódzkiego związku samorządowego nie może przekraczać norm, określonych w art. 12 ust. (3) i (4).

(2) Jeżeli stawki podatku drogowego, uchwalone przez radę powiatową lub miejską, łącznie ze stawkami tegoż podatku, uchwalonymi przez sejmik wojewódzki, będą przekraczały normy, zakreślone w art. 12 ust. (3) i (4), wówczas podatek drogowy pobrany będzie według maksymalnych stawek, określonych w tym artykule, zaś podział wpływów pomiędzy powiatowy związek samorządowy lub miasto i wojewódzki związek samorządowy będzie dokonany w stosunku do wysokości preliminowanych na dany rok budżetowy wydatków na budowę i utrzymanie dróg wojewódzkich oraz powiatowych lub miejskich, pokrywanych w myśl § 2 z wpływów z podatku drogowego.

§ 5. Wszelkie wpłaty, dokonywane przez płatników na poczet podatku drogowego, wymierzonego na rzecz powiatowego związku samorządowego lub miasta i wojewódzkiego związku samorządowego, podlegają zaliczeniu na rzecz tych związków w stosunku do wysokości stawek podatkowych uchwalonych przez te związki bądź też w przypadku, przewidzianym w § 4 ust. (2) — w stosunku do wysokości wydatków drogowych.

§ 6. Uchwała sejmiku wojewódzkiego o poborze podatku drogowego powinna być podana do wiadomości wydziałom powiatowym i zarządom miejskim miast wydzielonych na 3 miesiące przed rozpoczęciem roku budżetowego.

§ 7. Za wymiar i pobór podatku drogowego na rzecz wojewódzkich związków samorządowych związki te wypłacają wydziałom powiatowym i zarządom miejskim miast wydzielonych wynagrodzenie w wysokości 5% sum, osiągniętych tytułem podatku drogowego, przypadającego na rzecz wojewódzkich związków samorządowych.

§ 8. Rokiem podatkowym dla wymiaru podatku drogowego jest rok budżetowy.

§ 9. Nieruchomości stale zwolnione od podatku od nieruchomości na podstawie przepisów art. 2 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 stycznia 1936 r. o podatku od nieruchomości (Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 14) oraz nieruchomości, wymienione w § 7 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 20 kwietnia 1936 r. o wykonaniu dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej o podatku od nieruchomości (Dz. U. R. P. Nr 33, poz. 259) nie mogą być obciążone podatkiem drogowym.

§ 10. Podatkiem drogowym w miastach wydzielonych mogą być obciążone tylko nowowzniesione budowle oraz części nadbudowane i przybudowane, czasowo zwolnione od podatku od nieruchomości na podstawie ustawy z dnia 22 września 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr 88, poz. 786), rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 września 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr 64, poz. 508), ustawy z dnia 24 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr 22, poz. 173) oraz ustawy z dnia 9 kwietnia 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 26, poz. 224).

§ 11. Obowiązek podatkowy w odniesieniu do nowowzniesionych budowli oraz części nadbudowanych i przybudowanych rozpoczyna się z początkiem następnego miesiąca po dniu, od którego rozpoczyna się bieg terminu zwolnienia od podatku od nieruchomości na zasadzie przepisów o ulgach dla nowowznoszonych budowli. Obowiązek ten gaśnie z końcem tego miesiąca, w którym wygasa zwolnienie od państwowego podatku od nieruchomości.

§ 12. Przez podstawę idealnego wymiaru państwowego podatku od nieruchomości należy rozumieć taką podstawę wymiaru podatku, jaką należałoby przyjąć według przepisów art. 6 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 stycznia 1936 r. o podatku od nieruchomości (Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 14), gdyby te nieruchomości nie korzystały ze zwolnienia od podatku od nieruchomości.

Dla nieruchomości, których użytkowanie rozpoczęło się w ciągu roku budżetowego, poprzedzającego rok podatkowy, podstawę idealnego wymiaru państwowego podatku od nieruchomości stanowi czynsz roczny, obliczony w stosunku do czynszu, należnego za okres użytkowania.

Dla nieruchomości, których użytkowanie rozpoczęło się w ciągu roku podatkowego, podstawę idealnego wymiaru państwowego podatku od nieruchomości stanowi czynsz należny za okres użytkowania, obliczony od chwili rozpoczęcia użytkowania do końca roku budżetowego w stosunku do czynszu, należnego za 1 miesiąc najmu lub dzierżawy.

§ 13. Sześcioletni okres ulg podatkowych, przewidzianych w art. 12 ust. (6), rozpoczyna się:

a) dla nieruchomości, które zostały obciążone kosztami pierwszego urządzenia ulic i placów przed dniem 1 października 1938 r. i dla których statutowe terminy płatności (bez względu na ilość rat) przypadają po tym terminie, oraz dla nieruchomości, które zostaną pociągnięte do pokrycia kosztów pierwszego urządzenia ulic i placów w okresie od dnia 1 października 1938 r. do dnia 31 marca 1939 r. — z dniem 1 października 1938 r.,

b) dla nieruchomości, które zostaną obciążone kosztami pierwszego urządzenia ulic i placów po dniu 31 marca 1939 r. — z początkiem tego roku budżetowego, w którym przypadnie termin płatności pierwszego nakazu płatniczego z tytułu obciążenia danej nieruchomości tymi kosztami.

§ 14. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie na obszarze miast wydzielonych z dniem 1 października 1938 r., a na obszarze gmin wiejskich i miast niewydzielonych — z dniem 1 kwietnia 1939 r.

Minister Spraw Wewnętrznych:
Sławoj Składkowski

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 4 października 1938 r. Nr 76, poz. 530).

654

WYKŁADNIA

ustawy o opłatach stemplowych, ustalona przez Ministerstwo Skarbu.

Skrót: u. o. s. — ustawa o opłatach stemplowych z dnia 1 lipca 1926 r. (Dz. U. R. P. z 1935 r. Nr. 64, poz. 404);

r. w. s.—rozporządzenie wykonawcze z dnia 10 października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 99, poz. 842).

Nr 515 (do art. 117 u. o. s.). Ministerstwo Skarbu zwalnia na podstawie art. 123 i 213 ordynacji podatkowej od opłat stemplowych pisma, stwierdzające udzielenie poręczenia zabezpieczającego zwrot zaliczki na płacę, udzielonej pracownikowi, zatrudnionemu bądź na podstawie umowy o pracę bądź na podstawie publiczno-prawnego stosunku służbowego (Nr D. V. 23779/5/38).

655

OKÓLNIK C 163 MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 24 września 1938 r.

L. D. IV. 16202/1/38

w sprawie sprzedaży z przetargu kart do gry.

Do

Dyrekcji Ceł we Lwowie, w Mysłowicach, w Poznaniu i w Warszawie.

Wobec stwierdzenia niejednolitego trybu postępowania urzędów celnych przy sprzedaży z przetargu kart do gry, Ministerstwo Skarbu zarządza co następuje:

1) Sprowadzone z zagranicy karty do gry, od których należności celne i inne (art. 43 ust. 3 prawa celnego) nie zostały uiszczone w okresie ustalonym art. 116 prawa celnego, podlegają sprzedaży z przetargu publicznego na zasadach określonych w art. 125—129 prawa celnego, w Urzędzie Celnym w Warszawie.

2) Karty do gry, zdeponowane przez podróżnych i nie podjęte w terminie określonym § 22 ust. 11 przepisów wykonawczych do prawa celnego, a nie skierowane do odprawy celnej w Urzędzie Celnym w Warszawie w myśl § 26 rozporządzenia z dnia 31 marca 1931 r. w sprawie wykonania ustawy o opłacie od kart do gry (Dz. U. R. P. Nr 32, poz. 234) podlegają sprzedaży na zasadach określonych art. 125—129 prawa celnego, przez urząd celny, w którym towar został zdeponowany.

3) Karty do gry, zajęte w postępowaniu karnym skarbowym, których przepadek na rzecz Skarbu Państwa został prawomocnie orzeczony, podlegają w myśl § 56 przepisów wykonawczych do prawa karnego skarbowego (Dz. U. R. P. Nr 51/37, poz. 398) sprzedaży z przetargu publicznego na zasadach określonych w art. 125—129 prawa celnego.

4) Przy sprzedaży kart do gry (pkt 1, 2 i 3) w ilości nieprzekraczającej 2 talii kart, karty stempluje urząd celny według zasad stosowanych przy zwalnianiu kart od należności celnych w ruchu podróżnych w myśl okólnika z dnia 7 sierpnia 1934 r. L. D. IV. 22578/1/34.

Przy sprzedaży większej ilości kart do gry (pkt 1, 2 i 3) sprzedane karty należy stosownie do przepisów § 13 powołanego wyżej rozporządzenia z dnia 31 marca 1931 r. przesłać na koszt kupującego do ostemplowania do najbliższego w/g miejsca zamieszkania strony urzędu, upoważnionego do stemplowania kart do gry. Urzędami takimi są Urząd Opłat Stemplowych w Krakowie, Lwowie i Warszawie oraz 1 Urząd Skarbowy w Grodnie.

5) We wszystkich przypadkach sprzedaży kart do gry z przetargu publicznego cena wywoławcza nie może być niższą od sumy ciążących na towarze należności (należności celne, opłata od kart do gry, opłata od kart do gry na rzecz Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża) i kosztów (art. 126 prawa celnego).

6) W razie bezskuteczności przetargu (art. 128 prawa celnego) karty do gry podlegają zniszczeniu.

Dyrektor Departamentu:
(—) *Maksymowicz.*

656

OKÓLNIK T 7 MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 28 września 1938 r.

L. D. IV. 23835/2/38

w sprawie wyjaśnień do taryfy celnej przywozowej (dotyczy poz. 1084 i 895).

Do

wszystkich Dyrekcyj Ceł, Urzędów Celnych oraz Inspektoratu Ceł w Gdańsku.

Na podstawie art. 13 ust. 4 prawa celnego (Dz. U. R. P. Nr 84, poz. 610 z 1933 r.) Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, co następuje:

1) Wałki, osie, tulejki itp. elementy konstrukcyjne z zaklinowanymi na nich kołami zębatymi lub wykonane wraz z kołami zębatymi jako jedna całość (z jednego kawałka stali), należy traktować przy taryfowaniu według przeznaczenia, tj. jako osobno nie wymienione: części maszyn, metalowe części samochodów itd., o ile waga samych kół zębatych wynosi zdecydowanie mniej niż waga pozostałych połączonych z nimi części; w przeciwnym razie towar taki należy traktować jako koła zębate i clić według poz. 1084 punktu 8 litery odpowiedniej taryfy celnej.

2) Wyroby cementowo-azbestowe nie wymienione osobno w taryfie celnej, bez dodatku innych materiałów, przeznaczone do celów elektrotechnicznych, należy clić, jako nie stanowiące wyrobów ceramicznych, według poz. 895 taryfy celnej.

Dyrektor Departamentu:
(—) *Maksymowicz.*

657

OKÓLNIK T 8 MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 29 września 1938 r.

L. D. IV. 24695/2/38

w sprawie wyjaśnień do taryfy celnej przywozowej (dotyczy poz. 1122, 1123 i 1131).

Do

wszystkich Dyrekcyj Ceł, Urzędów Celnych oraz Inspektoratu Ceł w Gdańsku.

Na podstawie art. 13 ust. 4 prawa celnego (Dz. U. R. P. Nr 84, poz. 610 z 1933 r.) Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, co następuje.

I. Według poz. 1122 taryfy celnej należy clić tylko izolatory t. zw. „trzonowe" a mianowicie:

a) według punktu 1-go litery odpowiedniej — izolatory nie połączone z hakami, sworzniami i częściami metalowymi, a więc tylko same korpusy izolatorów, których forma zasadnicza jest przystosowana do zmontowania z trzonem żelaznym, tj. hakiem lub sworzniem wsporczym; takie korpusy izolacyjne mogą mieć poza tym przystosowanie do połączenia z innymi częściami metalowymi, np. z uchwytami do przymocowania przewodu;

b) według punktu 2-go litery odpowiedniej — izolatory kompletne, składające się z żelaznego „trzona" (haka, sworznia wsporczego) oraz korpusu izolującego, osadzonego na tym trzonie; izolatory clone według tego punktu nie mogą zawierać żadnych innych części metalowych poza hakami lub sworzniami służącymi do umocowania izolatorów na słupach, trawersach itp. wspornikach.

II. a) izolatory wykonane wyłącznie z materiałów ceramicznych, a nie podpadające pod poz. 1122 punkt 1 taryfy celnej, należy clić według poz. 1123 taryfy celnej;

b) izolatory bez części metalowych wykonane z materiałów nieceramicznych, a nie podpadające pod poz. 1122 punkt 1 taryfy celnej należy clić według jakości materiału;

c) wszelkie izolatory zmontowane z częściami metalowymi, a nie podpodające pod poz. 1122 punkt 2 taryfy celnej, należy clić według poz. 1131 taryfy celnej.

Dyrektor Departamentu:
(—) *Maksymowicz.*

658

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 26 września 1938 r.

L. D. V. 22836/4/38

w sprawie niedoliczania opłat od mąki i kaszy do obrotu zakładów przemiału zboża.

Do

wszystkich izb skarbowych, Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) oraz wszystkich urzędów skarbowych.

Wobec wprowadzenia w życie poboru opłat od mąki i kaszy na podstawie przepisów ustawy z dnia 5 sierpnia 1938 r. o środkach finansowych na popieranie gospodarczo uzasadnionego kształtowania cen artykułów rolniczych (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 447) Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, iż, zgodnie z postanowieniem art. 5 ust. (3) ustawy o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 46, poz. 339), opłat tych, jako mogących obciążyć obrót, nie należy doliczać do obrotu zakładów przemiału zboża (młynów).

Dyrektor Departamentu:
(—) *Dr Lubowicki.*

659

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 27 września 1938 r.

L. D. V. 23970/1/38

w sprawie wykładni przepisów karnych Ordynacji Podatkowej.

Do

wszystkich izb skarbowych, Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) oraz wszystkich urzędów skarbowych.

Na tle stosowania przepisów Części IV Ordynacji Podatkowej, a w szczególności art. 177 i 186, powstały w ostatnich latach spory interpretacyjne między władzami skarbowymi z jednej strony, a sądami powszechnymi i organami Kontroli Państwowej z drugiej strony.

Władze skarbowe, interpretując sensu stricto przepis art. 186 O. P., stały na stanowisku, że orzecznictwo karne w zakresie wszystkich przestępstw, wynikających z naruszenia przepisów art. 176—185 O. P., należy wyłącznie do nich, oczywiście z zastrzeżeniem, iż kara aresztu może być wymierzana jedynie w postępowaniu sądowym, ale tylko na wniosek i z inicjatywy władz skarbowych.

W konsekwencji tego stanowiska władze skarbowe, wychodząc z założenia, że w zakresie przestępstw, objętych Ordynacją Podatkową, są nie tylko władzą orzekającą, ale również właściwym oskarżycielem w rozumieniu przepisów k. p. k., nie zawiadamiały prokuratora o stwierdzeniu faktu prowadzenia nierzetelnych ksiąg handlowych, gdyż, zdaniem tych władz, przestępstwo to wypełniało stan faktyczny ujęty w art. 177 O. P., wyłączającym, jako lex specialis, ogólny przepis art. 281 Kodeksu Karnego.

Ponieważ powyższego stanowiska władz skarbowych, opartego na wykładni Ministerstwa Skarbu, nie podzielił ani Sąd Najwyższy, który w wyroku z dnia 14/XII 1936 r. Nr 1 K. 705/36 przyjął tezę, że ściganie wszelkich przestępstw, choćby fakultatywnie zagrożonych karą pozbawienia wolności, należy wyłącznie do sądów — ani Najwyższa Izba Kontroli, która wyraziła pogląd, że przestępstwo, polegające na prowadzeniu nierzetelnych ksiąg handlowych podlega, niezależnie od postępowania z art. 177 O. P., jeszcze ściganiu przez sądy za naruszenie przepisów art 281 Kodeksu Karnego — przeto Minister Skarbu zwrócił się do Ministra Sprawiedliwości z wnioskiem o podjęcie, przewidzianego w art. 41 u. s. p., postępowania, zmierzającego do rozstrzygnięcia spornych zagadnień.

Na wniosek Ministra Sprawiedliwości z dnia 30 listopada 1937 r. Sąd Najwyższy dnia 21 maja 1938 r. na posiedzeniu Całej Izby Karnej uczynił powyższe zagadnienie przedmiotem swych rozważań i powziął uchwałę, potwierdzającą stanowisko władz skarbowych. Uchwałę tę Ministerstwo Skarbu podaje niżej do wiadomości i stosowania.

Dyrektor Departamentu:
(—) *Dr Lubowicki.*

1. K.2839/37.

UCHWAŁA

Sąd Najwyższy na posiedzeniu Całej Izby Karnej dnia 21 maja 1938 r.

rozpoznawał wniosek Ministra Sprawiedliwości z dnia 30 listopada 1937 r., zgłoszony na zasadzie art. 41 u. s. p.

1. Czy nierzetelne prowadzenie ksiąg handlowych, powodujące uszczuplenie podatku lub narażające podatek na uszczuplenie, podlega karze tylko z art. 177 ord. pod., czy też podlega ściganiu również z art. 281 k. k.,
2. Jaki jest zakres właściwości rzeczowej władz skarbowych w sprawach o przestępstwa podatkowe, za które w myśl przepisów prawa grozi fakultatywnie kara aresztu,

i po wysłuchaniu wniosku Prokuratora uchwalił, co następuje:

1. Nierzetelne prowadzenie ksiąg handlowych, powodujące uszczuplenie podatku lub narażające podatek na uszczuplenie, podlega karze tylko z art. 177 ord. pod.

2. W sprawach o przestępstwa podatkowe, przewidziane w ordynacji podatkowej, za które fakultatywnie grozi kara aresztu, władza skarbowa władna jest wymierzyć grzywnę, jeżeli jednak uzna, że należałoby wymierzyć karę aresztu lub karę aresztu i grzywnę właściwy jest wyłącznie sąd powszechny.

UZASADNIENIE.

I. 1. Kodeks handlowy w art. 54 nakłada na kupca rejestrowego obowiązek prowadzenia według zasad prawidłowej rachunkowości kupieckiej, takiej księgowości handlowej, jaka ze względu na rodzaj i rozmiar przedsiębiorstwa jest konieczna celem ujawnienia stanu majątku i interesów handlowych.

Zasadniczy ten przepis uzupełniony szeregiem postanowień dalszych (art. 55 sq) oraz przepisami, dotyczącymi księgowości poszczególnych osób prawnych lub pewnych kategorii osób fizycznych i ustawami określającymi zasady bilansowania, zamknięć rachunkowych i sprawozdań osób prawnych — stanowi punkt wyjścia dla określenia znaczenia prawnego i mocy dowodowej ksiąg handlowych w procesie sądowym. W zakresie prawa podatkowego ordynacja podatkowa w brzmieniu 14 lutego 1936, poz. 134 stwarza w art. 80 zasadę, że księgi prowadzone prawidłowo i rzetelnie stanowią podstawę dla wymiaru podatku, przy czym za prawidłowe uważa się księgi prowadzone w myśl przepisów kodeksu handlowego oraz zasad księgowości i zwyczajów handlowych, jak również księgi handlowe uproszczone oraz księgi gospodarcze: gospodarstw wiejskich, właścicieli nieruchomości budynkowych i osób wykonywujących wolne zawody (art. 81). Za rzetelne uważa się księgi prowadzone zgodnie z rzeczywistością (art. 82). Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu wydał dnia 13 kwietnia 1932, poz. 412 rozporządzenie w sprawie prowadzenia badania i oceny ksiąg handlowych dla celów państwowego podatku przemysłowego; rozporządzenie to zawierające postanowienia o księgach handlowych uproszczonych i gospodarczych — uchyliło z kolei i zastąpiło w tych materiach rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 19 września 1934 o wykonaniu ordynacji podatkowej poz. 821 (por. § 122).

Obok sankcji o charakterze procesowym w zakresie dopuszczalności dowodu, obok niekorzystnych skutków w zakresie postępowania układowego, upadłościowego i podatkowego, obok porządkowych przepisów karnych przewidujących sankcje za nieprowadzenie poszczególnych ksiąg (art. 306 i 490 k. handl., ustawa o spółdzielniach itp.) — obowiązek stworzony w art. 54 kod. handl. pozostaje pod sankcją karną art. 280 i 281 k. k., zresztą wcześniejszych w stosunku do kodeksu handlowego; przystosowany zaś do przepisów kodeksu handlowego, przytoczony powyżej, przepis ordynacji podatkowej pozostaje pod sankcją karną art. 177 tejże ordynacji, obecnie w brzmieniu ustalonym 14 lutego 1934 poz. 134. W miejsce art. 445 pkt. 3 kodeksu karnego 1903, który przewidywał odpowiedzialność za tzw. fałsz intelektualny w księgach handlowych, w miejsce postanowień prawa niemieckiego, austriackiego i francuskiego, które odpowiedzialność karną za niewykonanie obowiązku prawidłowego prowadzenia ksiąg wiązały z upadłością i jej charakterem, — obowiązujące ustawodawstwo przewiduje areszt do sześciu miesięcy i grzywnę dla osób, które będąc obowiązane z mocy przepisów do prowadzenia księgowości kupieckiej wcale jej nie prowadzą lub prowadzą ją wadliwie (art. 280 k. k.) oraz karę więzienia do lat 5-ciu dla osób prowadzących księgowość kupiecką w sposób niezgodny z prawdą (art. 281 k. k.). Zawarte w tym ostatnim artykule dalsze dyspozycje, dotyczące przerabiania i podrabiania ksiąg i dokumentów handlowych (lex specialis — wobec art. 187 k. k.) oraz uszkodzenia i ukrywania ich, nie leżą w ramach rozpatrywanego zagadnienia. Ordynacja podatkowa w części ogólnej swoich postanowień karnych (art. 163 pkt. b) zalicza do okoliczności obciążających ukrycie przez sprawcę ksiąg handlowych lub gospodarczych, trudnienie się zawodowe fałszywym ich sporządzaniem lub posługiwanie się świadomie nieprawdziwymi księgami; w części szczególnej ordynacja podatkowa zawiera art 177, który brzmi: kto świadomie prowadzi nierzetelne księgi handlowe lub gospodarcze podlega karze grzywny w wysokości od 1-o do 20-krotnej kwoty uszczuplonego lub narażonego na uszczuplenie podatku lub aresztu do 6-ciu miesięcy albo obu tym karom łącznie. Art. 177 ord. pod. jest rezultatem pewnego rozwoju ustawodawczego, zapoczątkowanego w noweli z 15 lipca 1925 do ustawy o państw. pod. przem., mianowicie w art. 106 tej ustawy; co do stosunku tego art. 106 do art. 445 k. k. z 1903 roku orzekł Sąd Najwyższy (356 z 1931), że przepis art. 106 jest normą specjalną.

Pytanie Ministra Sprawiedliwości dotyczy stosunku między przytoczonym artykułem 177 ord. podat. a art. 281 k. k. w części obejmującej prowadzenie księgowości kupieckiej w sposób niezgodny z prawdą. Dla ustalenia prawidłowej wykładni art. 281 k. k. w tej części i stosunku tego przepisu do art. 177 ord. pod. należy mieć na względzie dwie okoliczności, które już w powyższym schematycznym opisie obowiązującego ustawodawstwa wyraźnie wystąpiły: 1) że odpowiedzialność karna za niezgodne z prawdą księgowanie jest w polskim prawie całkowicie niezależna od jakichkolwiek bądź procesowych czy upadłościowych elementów i wyzwolona jest zupełnie od ustawowych domniemań, obej-

mując całą skalę obowiązków ustalonych w tej mierze w ustawodawstwie handlowym; 2) że polskie prawo podatkowe, poza nieznacznymi zmianami, o których będzie mowa, kształtuje obowiązek prowadzenia ksiąg i odpowiedzialność za nią w zastosowaniu do ustawodawstwa handlowego i do zawartej w nim podstawowej normy.

2. Przez księgowość handlową w ścisłym tego słowa znaczeniu rozumieć należy takie oznaczanie, w określonych księgach według określonych prawideł, stanu majątkowego zarobkowego przedsiębiorstwa oraz wszelkich zmian zachodzących w tym stanie na skutek zawieranych czynności handlowych, które pozwala w każdej chwili ściśle rozpoznać i określić stan interesów danego przedsiębiorstwa. Księgowość tak prowadzona posiada system i jedność oraz odpowiada zasadom prawidłowej tj. naukowej rachunkowości, jak brzmi art. 54 kod. handl. Cel księgowości handlowej na tym polega, aby bieg interesów i czynności, od pewnego stanu inwentaryzacji począwszy, tak był oznaczony, by powiększenie i zmniejszenie pierwotnego majątku dało się w określonym okresie czasu cyfrowo ustalić i przy pomocy mniej lub więcej szczegółowych danych uzasadnić. Znaczenie księgowości handlowej na tym polega, że bez prawidłowego prowadzenia ksiąg żadne planowanie, system, oszczędność i stosowanie zasad ekonomii w znaczniejszym przedsiębiorstwie jest nie do pomyślenia. Postęp kultury gospodarczej związany jest z prawidłową księgowością, stopniowo i drobniejsza wytwórczość do niej się ucieka, jak również musi ją przyjąć wielka działalność osób prawnych, publicznych i prywatnych w zakresie czynności prywatnoprawnych. W związku z tym pozostaje olbrzymia doniosłość gospodarcza i prawna inwentarza i bilansu, kategoryj będących przedmiotem licznych postanowień ustawowych oraz ożywionej analizy naukowej.

Charakterystyka powyższa, dotycząca zasadniczej dla całego ustawodawstwa normy zawartej w art. 54 kod. handl., wskazuje na istnienie swoistego dobra prawnego, jakim jest nietykalność i pewność dowodowa ksiąg handlowych w obrocie prawnym, w podanym powyżej rozumieniu. Jest to dobro chronione w taki sam sposób jak nietykalność i pewność dokumentów w ogóle, a poniekąd mocniej jeszcze, albowiem art. 281 k. k. nie wymaga ustalenia celu działania. W skomplikowanym życiu gospodarczym dobro to ma znaczenie tak wielkie, że prowadzenie księgowości kupieckiej niezgodnie z prawdą w warunkach normalnej umyślności i świadomości działania karalne jest niezależnie od wszelkich warunków i skutków bez potrzeby ustalania jakichkolwiek celów czy zamiarów działania na szkodę. Art. 281 kod. k. podobnie jak art. 282 nie zawiera klauzuli: „na szkodę wierzycieli" i w praktyce nie może być wątpliwości, że stosowanie tego przepisu będzie miało miejsce i w tym przypadku, gdy niezgodne z prawdą zapisy będą skierowane przeciwko interesom innych osób a nie wierzycieli, np. przeciwko interesom dłużników. Wykładnia art. 281 k. k. oparta na intytulacji rozdziału XL kodeksu jest zawodna, artykuł ten bowiem nie rozgranicza żadnych kategorii szkód, nie wiąże przewidzianych w nim czynności z żadnym postępowaniem, lecz w oderwaniu od dotychczasowego rozwoju historycznego zawiera sankcję, równoległą do art. 187 k. k. dla formalnie ujętego dobra prawnego, polegającego na prawidłowości dowodowej ksiąg handlowych w obrocie prawnym w najszerszym, współczesnym tego słowa znaczeniu. W postępowaniu sądowym księgi odpowiadające postanowieniom prawa oraz zasadom prawidłowej rachunkowości kupieckiej mają na sobie piętno swoistej rękojmi, która na równi z innymi dowodami ulega swobodnej ocenie sądu. Art. 275 k. p. c., art. III pkt. 3, XXXII przepisów wprowadzających k. p. c. zawierają przepisy szczególne, dotyczące dowodu z ksiąg handlowych. Swobodnej ocenie sądowej ulegają również księgi prowadzone na podstawie przepisów podatkowych, np. uproszczone i gospodarcze. Księgi Banku Polskiego, Banku Gospodarstwa Krajowego i Banku Rolnego mają na podstawie ich statutu moc dowodową dokumentów publicznych. W pewnych okolicznościach księgi handlowe mogą służyć za początek dowodu na piśmie (por. art. XIX przepisów wprow. k. p. c.).

3. W takim samym stosunku, w jakim pozostaje przepis art. 281 k. k. do normy art. 54 kod. handl., pozostaje również do tejże normy przepis art. 177 ord. pod. Kodeks karny chroni dobro określone i uregulowane w kodeksie handlowym w całej jego rozciągłości, art. zaś 177 ord. pod. chroni to samo dobro w jego fragmencie, dotyczącym sfery podatkowej, w której księgowość, jej rola i charakter zostały całkowicie przystosowane do normy art. 54 kod. handl. Przepisy kodeksu handlowego, zasady księgowości oraz zwyczaje handlowe określają pojęcie prawidłowości ksiąg w myśl art. 81 ord. pod. Jest to ta sama sfera nietykalności mocy dowodowej, to samo dobro prawdziwości i pewności w obrocie prawnym. Wspólnym źródłem art. 281 k. k. i art. 177 ord. pod. jest formalnie art. 54 kod. handl. a właściwie cała historycznie poprzedzająca ten przepis perspektywa złożona z uprzednio obowiązujących ustawodawstw handlowych, zwyczajów handlowych, sztuki księgowania i norm dotyczących oceny mocy dowodowej. Jeżeli przy zestawieniu art. 177 ord. pod. i art. 281 k. k. pominąć księgi gospodarcze, które mogły by być objęte sankcją art. 281 k. k. tylko w ramach § 65 pkt. 2 i 3 rozporządzenia Ministra Skarbu z 19 września 1934 poz. 821, a w zasadzie dotyczą tylko sfery podatkowej, jeżeli w myśl określenia art. 82 ord. pod. prowadzenie nierzetelne, tj. niezgodne z rzeczywistością, utożsamić z prowadzeniem niezgodnym z prawdą, to biorąc rzeczy logicznie, zakres stosowania art. 177 mieści się bez reszty w zakresie art. 281, ulegając wyodrębnieniu jedynie dzięki cechom rzeczywistego lub grożącego uszczu-

plenia podatkowego. Te cechy są tu ową specyficzną różnicą, która decyduje o specjalnym charakterze przestępstwa z art. 177 ord. pod. w stosunku do art. 281 k. k. Absolutny zakaz prowadzenia księgi niezgodnie z prawdą, tu, w stosunku do podatkowego obowiązku, relatywizuje się w pewnej mierze i ulega sankcji innego rodzaju. Ale zakaz pozostaje zawsze ten sam, jego charakter prawny się nie zmienia, dobro prawne chronione przez ten zakaz i obejmujące całość gospodarczego życia ma zawsze te same cechy.

Wyodrębnienie z ogólnego przepisu art. 281 k. k. specjalnego przepisu art. 177 ord. pod. znajduje uzasadnienie poniekąd w swoistej budowie podatkowego i karnego skarbowego prawa, które w zakresie sankcji stoi na gruncie samodzielnej i niezależnie kształcącej się polityki kryminalnej. Dalsza przyczyna wyodrębnienia tkwi w pewnej różnicy, dotyczącej sposobu ujmowania niektórych pojęć między sferą ściśle handlową a sferą podatkową, np. gdy chodzi o pojęcie dochodu, potrąceń, bilansu itp. Wreszcie w myśl art. 87 — 88 ord. pod. ocena ksiąg handlowych w postępowaniu podatkowym jest inna aniżeli w postępowaniu sądowym, bardziej ściśle wyznaczona przez ustawę, bardziej formalna i nie tak niezależna, jak to z mocy przepisów art. art. 250 i 280 k. p. c. jest dopuszczalne (por. orzecz. w tej mierze N.T.A.).

Powyższe względy uzasadniają istnienie w obowiązującym ustawodawstwie novum w postaci art. 177 ord. pod. obok art. 281 k. k., lecz w niczym nie zmieniają ich wzajemnego stosunku prawnego. Stosunek ten nie da się rozwiązać i wyjaśnić w płaszczyźnie zagadnień o zbiegu ustaw, ani też, nie bacząc na ogólnie subsydiarny charakter ustaw dodatkowych, nie układa się w ramach zasady lex primaria derogat legi subsydiariae. Zresztą klauzula subsydiarności została usunięta z pierwotnego tekstu art. 177 ord. pod. Stosunek obu przepisów można wyjaśnić i określić jedynie drogą wykładni, która pomijając formalną i skomplikowaną problematykę wieloczynowości, zmierza ku uwydatnieniu wspólnego gospodarczego źródła obu postanowień i stwierdzenia ich jednakowej funkcjonalnej wagi w obrocie prawnym, z tym, że pewne względy natury ekonomicznej i dowodowej skłoniły ustawodawcę do logicznego wyodrębnienia podatkowej dziedziny. Jest to więc stosunek wykluczający zbieg idealny w myśl zasady lex specialis derogat generali.

4. Z rozważań powyższych wypływa wniosek, że w przypadku przewidzianym w pytaniu Ministra Sprawiedliwości, tj. wtedy gdy ustalone zostało, że sprawca prowadzi nierzetelnie księgi handlowe, powodując uszczuplenie podatku lub narażając podatek na uszczuplenie, kwalifikacja i osądzenie sprawy z art. 177 ord. pod. jest wystarczające i wyczerpuje sprawę zarówno pod względem materialno-prawnym, jak i pod względem formalnym. Dobro prawne chronione przez ogólny przepis art. 281 k. k. zostało zagrożone w specjalnych warunkach, przewidzianych w art. 177 ord. pod. i w płaszczyźnie tego ostatniego przepisu sprawca uległ sankcji. Innej hipotezy pytanie Ministra Sprawiedliwości nie zawiera. Zresztą odmienne hipotezy ulegają oczywiście przepisom o zbiegu.

II. Pogląd prawny, że w wypadkach przestępstw zagrożonych alternatywnie karą grzywny lub karą aresztu (także w połączeniu) jak art. 176, 177, 181, 183, 184 ord. pod. (tekst 1936 poz. 134) władza skarbowa władna jest skazać na grzywnę a jedynie jeśli uzna, że należałoby wymierzyć karę aresztu, sprawę kieruje do sądu, znajduje uzasadnienie w przepisie art. 186 ord. pod. Przepis ten w § 1 łączy w sobie ustalenie w zasadzie rzeczowej właściwości władz skarbowych jak i określenie władzy skarbowej rzeczowo i miejscowo (z czym w związku z § 2 tego artykułu). Paragraf zaś 3-ci zawiera wyjątek od tej zasady, stanowiąc: „Jeżeli władza skarbowa **uzna,** że za przestępstwo należałoby wymierzyć karę aresztu, to przerywa dochodzenie i sprawę kieruje do właściwego sądu". Już charakter wyjątku od zasady wskazuje na znaczenie tego przepisu jako dającego władzy skarbowej prawo przedwstępnej oceny, czy konkretny czyn zasługuje na ukaranie tylko grzywną, czy aresztem (lub obu tymi karami) co przekraczałoby prawo karania władzy skarbowej. Taka ocena przedwstępna nie przesądza wyniku sprawy, nie pozbawia oskarżonego właściwego sądu, ani nie wiąże w wyrokowaniu sądowym. Wyrazem „uznanie", „sąd uzna", „według uznania" itp. (por. § 3 art. 493 k. p. k.) obejmowano w ustawodawstwie stale swobodną decyzję władzy co do zastosowania ad casum możności przewidzianej ustawą. Władza skarbowa w zakresie § 3 art. 186 ord. pod. może więc kierować się celowością, interesem Skarbu oceną stopnia zawinienia itp., z czego nie jest obowiązaną składać sprawę.

Przepis § 3 art. 186 ord. odstępuje wyraźnie od linii dotychczasowej ustawodawstwa karnego skarbowego sensu latissimo, co jest widoczne z porównania przepisów. I tak art. 111 ust. 2 ustawy o państwowym podatku przemysłowym z 15 lipca 1925, poz. 550 (1932 poz. 110) wyraźnie głosił, że „orzecznictwo w sprawach o przestępstwa zagrożone choćby obok innej kary karą pozbawienia wolności (art. 96, 105, 106 i 107) należy do powszechnych sądów karnych (grodzkich)". Dodać należy, że art. 111 w ust. 1 łączył zasadę właściwości władz skarbowych z określeniem tychże w przedmiocie rozdziału kompetencji między nie. Swoiste określenie trybu i kompetencji w ust. o państw. pod. dochodowym 1925 poz. 411 (art. 96, 99, 104) nie pozostawia żadnych wątpliwości co do zakresu **obligatoryjnej** wyłącznej właściwości sądów. Ustawa o podatku od energii elektrycznej 1931 poz. 880 (art. 4 ust. 1, 7, 8) jest o tyle niemiarodajną, że przewiduje tylko grzywny, z właściwością urzędów skarbowych do ich orzekania. Przepisy powyższych ustaw są uchylone art. 212

§ 2 lit. „g", „h", „i" ord. pod. 1934, poz. 346. Zastąpiono je przepisami ord. pod. Nie można więc przyjąć, aby ustawodawca, mając wzory określeń kompetencyjnych na niwie dotychczasowego prawa, zmieniając dotychczasowe ustawy, użył nowych określeń bezcelowo. Wyraził on przez nowo obraną redakcję, tak różną od redakcji w ustawie z r. 1925 poz. 550 (1932 poz. 110), istotną zmianę ustaw w sprawach podatków wymienionych w art. 1 ord. pod., a mianowicie ujednoliconych przepisów karnych materialnych i procesowych, uzależniając wprowadzenie spraw na drogę wyłącznie sądową, jeśli władza skarbowa nie uzna za wystarczające poprzestać na grzywnie jako wystarczającym ad casum środku penalizującym. Art. 184 § 2 w związku z § 1 pozostaje w zgodzie z art. 186 § 2, uwidaczniając w jakim przypadku (§ 2 art. 184) prawodawca chciał mieć zachowaną **bezwarunkowo** wyłączną właściwość sądu powszechnego (zeznanie pod przysięgą).

Odmienna sytuacja w prawie karnym skarbowym (art. 137 § 1 u. 1932 poz. 355; art. 209 prawa 1936 poz. 581), wobec zawartych w nim określeń rozgraniczających właściwość, nie wyłącza odmiennego unormowania przepisów kompetencyjnych w ord. pod. jak brzmienie art. 186. Różnice w materiach podatkowych poddanych prawu karnemu skarbowemu a ordynacji podatkowej powodują odmienne unormowanie przepisów w tych dwu ustawach, a w szczególności też przepisów karnych, z zaniechaniem unifikacji w jednej ustawie skarbowej. Odstąpienie od zasad dawniejszych i od prawa karnego skarbowego tłumaczy się więc w sposób zrozumiały i znajduje wyraz w treści przepisów.

Przepisy § 1 art. 158, 169, § 3 art. 186, 201, 206 i inne ord. pod. pozostają w zgodzie z wykładnią powyższą § 3 art. 186. Jest w mocy zasada, że karę aresztu zasadniczą może orzec tylko sąd. **Jedynie procesowo** wprowadzono zasadę, że dzieje się to na skutek inicjatywy władzy skarbowej, gdy ta nie chce poprzestać na grzywnie. Paragrafy 1 i 3 art. 186 ord. pod. nie są w tym względzie niejasne, a legislacyjnie co do swej celowości niewątpliwe. W wypadku § 3 art. 186 ord. pod. sprawa przechodzi do właściwego sądu grodzkiego (art. 189 ord. pod. i art. 16 k. p. k.).

Zatrzymując sprawę do swego orzecznictwa, władza skarbowa może orzec tylko grzywnę w wypadkach art. 176, 177, 181, 183 i 184, tak samo jak i za przestępstwa z art. 178, 179, 180, 182, 185 gdy przewidziana jest tylko grzywna. Od tych orzeczeń jest możliwe odwołanie się do wyższej władzy skarbowej, bądź żądanie skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego (art. 640 i inn. k. p. k.), jak określa art. 201 ord. pod. W postępowaniu sądowym z mocy art. 648 k. p. k. jest możliwe wymierzenie tak kary grzywny niższej jak i wyższej, niż wymierzona przez władzę skarbową, lecz także kary aresztu lub i obu kar grzywny i aresztu łącznie, jak to zawierają sankcje art. 176, 177, 181, 183, 184 ord. pod. Żądający skierowania sprawy na drogę sądową musi się liczyć w obliczu art. 648 k. p. k. (antyteza art. 500 lit. „a" k. p. k.) z możliwością pogorszenia w procesie sądowym swej sytuacji materialno-karnej. Sytuacja taka procesowa jest możliwa tak w sprawach karnych podatkowych z ord. pod. jak i w sprawach z innych ustaw, gdy orzekają władze administracyjne jak np. art. 17, 18, 19 i liczne inne **prawa o wykr.**, jeśli władza administracyjna z dwu alternatywnie dopuszczalnych kar grzywny lub aresztu skazała oskarżonego na grzywnę. Sytuacja w ord. pod. jest raczej dla sprawcy korzystniejsza, władza skarbowa nie może wymierzyć kary aresztu, skazany przez wybór odwołania od orzeczenia karnego władzy skarbowej do władzy skarbowej II instancji może zabezpieczyć się od pogorszenia swej sytuacji materialno-karnej, a w szczególności od wymierzenia kary aresztu.

660

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 28 września 1938 r.

L. D. V. 21893/2/38

w sprawie zysków sanacyjnych, które nie stanowią dochodu podatkowego u osoby fizycznej.

Wyciąg z wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 22 czerwca 1938 r. L. Rej. 2451/34.

— — — — — — — — — — —

Motywy prawne zaskarżonego orzeczenia sprowadzają się w istocie rzeczy do tezy, iż wszelkie bonifikaty, wszelkie opusty z długów stanowią u dłużnika dochód podlegający opodatkowaniu. Teza ta nie jest trafna. Jak to bowiem Najwyższy Trybunał Administracyjny już orzekł i uzasadnił w wyroku z 19 lutego 1932 r. L. Rej. 7683/30, nie stanowią u osoby fizycznej dochodu podatkowego t. zw. zyski sanacyjne, tj. opusty z długów, uzyskane przez dłużnika od wierzycieli, w celu uzdrowienia jego stosunków majątkowych, nadwyrężonych przez poniesione straty. Ten cel „sanacyjny" i związek przede wszystkim z położeniem majątkowym dłużnika a nie z konkretną transakcją handlową stanowią cechy charakterystyczne „zysków sanacyjnych", odróżniające je od zwyczajnych opustów i bonifikat, przyznawanych przez dostawców odbiorcom z ceny nabytych przez nich towarów, na skutek ich reklamacji.

— — — — — — — — — — — — — — —

Wszystkim izbom skarbowym, Urzędowi Wojewódzkiemu Śląskiemu oraz wszystkim urzędom skarbowym.

Ministerstwo udziela do wiadomości i stosowania.

Dyrektor Departamentu:
(—) *Dr Lubowicki.*

661

INSTRUKCJA MINISTRA SKARBU

z dnia 24 września 1938 r.

wydana w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych w sprawie postępowania przy odprawie celnej przedmiotów, przeznaczonych dla osób korzystających z prawa eksterytorialności, jak również przeznaczonych do użytku służbowego uwierzytelnionych przedstawicielstw dyplomatycznych państw obcych, misji zagranicznych specjalnych oraz obcych urzędów konsularnych.

Na podstawie § 14 przepisów wykonawczych do prawa celnego (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr 90, poz. 820) wydaje się instrukcję następującą:

§ 1. 1) O mającym nastąpić przybyciu do polskiego obszaru celnego zwierzchnika państwa obcego Ministerstwo Spraw Zagranicznych zawiadamia zawczasu Ministerstwo Skarbu, które wydaje odpowiednie zarządzenie.

2) Wszelkie przesyłki, nadchodzące dla zwierzchników państw obcych i ich otoczenia podczas pobytu na polskim obszarze celnym, podlegają zwolnieniu od należności celnych przez Ministerstwo Skarbu na skutek zawiadomienia Ministerstwa Spraw Zagranicznych o nadejściu i przeznaczeniu tych przesyłek.

§ 2. 1) Jako przedmioty przeznaczone do użytku służbowego uwierzytelnionych przedstawicielstw dyplomatycznych państw obcych, misji zagranicznych specjalnych oraz zawodowych obcych urzędów konsularnych, mogą być zwalniane od należności celnych:

a) godła państwowe (chorągwie, pieczęcie itp.),
b) urzędowe dokumenty i druki,
c) przybory kancelaryjne,
d) urządzenia biurowe.

2) Inne przedmioty, niż wymienione w ust. 1, mogą być zwolnione od należności celnych na podstawie każdorazowego pozwolenia Ministerstwa Skarbu.

3) Konsulowie honorowi korzystają ze zwolnienia od należności celnych przedmiotów wymienionych w ust. 1-a i b; inne przedmioty mogą być zwolnione od należności celnych na podstawie każdorazowego pozwolenia Ministerstwa Skarbu.

§ 3. Przesyłki, wymienione w § 2 ust. 1 oraz ust. 3 zdanie pierwsze, zwalniać będą od należności celnych urzędy celne, znajdujące się w miejscu siedziby lub w miejscu najbliższym siedziby przedstawicielstwa dyplomatycznego, misji zagranicznej specjalnej lub urzędu konsularnego, na podstawie zaświadczeń szefów tych przedstawicielstw, misji oraz urzędów konsularnych lub ich zastępców; forma tych zaświadczeń jest dowolna.

§ 4. W przypadkach zwolnienia od należności celnych urządzeń biurowych, samochodów i statków powietrznych, będących własnością państw obcych i służących do użytku służbowego uwierzytelnionych przedstawicielstw dyplomatycznych, misji zagranicznych specjalnych lub zawodowych urzędów konsularnych tych państw, Ministerstwo Skarbu może zezwolić na odstąpienie wymienionych przedmiotów, po upływie dwóch lat od daty ich odprawy celnej przywozowej, osobom nie korzystającym z wolności celnej, bez obowiązku uiszczenia należności celnych.

§ 5. 1) Szefowie uwierzytelnionych przedstawicielstw dyplomatycznych państw obcych, misji zagranicznych specjalnych oraz członkowie personelu dyplomatycznego tychże przedstawicielstw i misji, którzy zgłoszeni zostali urzędowo w tym charakterze w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, mają prawo do korzystania ze zwolnienia od należności celnych:

a) rzeczy przesiedlenia, które oni i ich rodzina przewożą w związku z objęciem stanowiska na polskim obszarze celnym,

b) przedmiotów nadchodzących pod ich adresem i przeznaczonych do osobistego ich użytku.

2) Przedmioty przeznaczone do osobistego użytku, które w poszczególnych przypadkach z ważnych powodów nie zostały nadesłane bezpośrednio pod adresem osób wymienionych w ust. 1, mogą być zwalniane od należności celnych na podstawie zaświadczeń, przewidzianych w § 8 ust. 1, tylko za każdorazowym pozwoleniem Ministerstwa Skarbu. W poszczególnych przypadkach Ministerstwo Skarbu może również zezwalać na zwolnienie od należności celnych na podstawie zaświadczeń, przewidzianych w § 8 ust. 1, win i wódek gatunkowych (likiery, rumy, araki, koniaki itp.), nabywanych przez osoby wymienione w ust. 1 ze składów celnych położonych na polskim obszarze celnym lub ze składów położonych na wolnych obszarach celnych.

§ 6. Te same uprawnienia (§ 5) przysługują następującym osobom, korzystającym obecnie z przywilejów dyplomatycznych:

a) mającym siedzibę na obszarze W. M. Gdańska;

1) Wysokiemu Komisarzowi Ligi Narodów w Gdańsku;

2) Prezydentowi Rady Portu i Dróg Wodnych w Gdańsku;

3) Prezesowi niemiecko-polsko-gdańskiego Sądu Rozjemczego do spraw ruchu tranzytowego w Gdańsku, niemieckiemu sędziemu i jego zastępcy;

4) Agentowi Rządu Niemieckiego przy niemiecko-polsko-gdańskim Sądzie Rozjemczym do spraw ruchu tranzytowego w Gdańsku;

b) delegowanym w urzędowym charakterze na stałe lub czasowo do polskiego obszaru celnego nie posiadającym obywatelstwa polskiego lub gdańskiego przedstawicielom i członkom:

1. Sekretariatu Generalnego Ligi Narodów i Międzynarodowego Biura Pracy;
2. Trybunału Rozjemczego w Hadze;

3. Stałego Trybunału Sprawiedliwości Międzynarodowej;

4. innych instytucji międzynarodowych na zasadzie zawartych umów międzynarodowych.

§ 7. 1) Rzeczy przesiedlenia, należące do osób wymienionych w § 5 ust. 1 i § 6 lit. b, zwalnia od należności celnych Dyrekcja Ceł w Warszawie, zaś rzeczy przesiedlenia, należące do osób wymienionych w § 6 lit. a, zwalnia od należności celnych Dyrekcja Ceł w Gdańsku.

2) Zwolnienie od należności celnych rzeczy przesiedlenia następuje na podstawie zaświadczenia Ministerstwa Spraw Zagranicznych, stwierdzającego, że dana przesyłka stanowi rzeczy przesiedlenia jednej z wymienionych w § 5 ust. 1 i § 6 osób w związku z objęciem przez nią stanowiska służbowego na polskim obszarze celnym.

§ 8. 1) Przedmioty przeznaczone do osobistego użytku, wymienione w § 5 ust. 1 lit. b, zwalniają od należności celnych wyznaczone urzędy celne we własnym zakresie działania na podstawie zaświadczeń, wydawanych z książeczek blokowych przez przedstawicielstwa dyplomatyczne lub misje zagraniczne specjalne, stwierdzających, że przesyłka jest przeznaczona do osobistego użytku członka przedstawicielstwa lub misji. Książeczki blokowe przygotowuje Ministerstwo Skarbu, a Ministerstwo Spraw Zagranicznych wydaje je osobom uprawnionym do wystawiania zaświadczeń. Wzór zaświadczenia podany jest w załączniku do niniejszej instrukcji.

2) Zaświadczenie uprawniające do zwolnienia od należności celnych (ust. 1) powinno być wystawione na jedną z osób wymienionych w § 5 ust. 1 i w § 6, jako odbiorcę przesyłki, a nie na przedstawicielstwo dyplomatyczne lub misję zagraniczną specjalną i powinno być podpisane osobiście przez Nuncjusza Apostolskiego, Ambasadora, Posła, Chargé d'Affaires (stałego lub ad interim) albo szefa misji zagranicznej specjalnej i opatrzone pieczęcią urzędową przedstawicielstwa dyplomatycznego lub misji. W zaświadczeniu powinny być dokładnie wymienione ilości i rodzaj towaru, który ma być zwolniony od należności celnych. Jakiekolwiek poprawki w zaświadczeniu są niedopuszczalne.

3) Zaświadczenie nieodpowiadające warunkom ustalonym w ust. 2 albo posiadające ślady wycierania lub wymazywania jest nieważne i podlega zwrotowi zainteresowanej osobie z wyjaśnieniem powodów zwrotu.

§ 9. 1) Zwolnione od należności celnych przedmioty, które po podjęciu z urzędu celnego nie zostały dla jakichbądź powodów zatrzymane przez odbiorcę dla własnego użytku, powinny być zwrócone za granicę, a jeżeli były zakupione ze składu celnego (§ 5 ust. 2), powinny być zwrócone do tegoż składu. O każdym zwrocie przedmiotów za granicę lub do składu celnego właściwe przedstawicielstwo dyplomatyczne lub misja zagraniczna specjalna zawiadamiają urząd celny, który dokonał przywozowej odprawy celnej zwróconych przedmiotów, z podaniem daty zwrotu oraz daty i numeru zaświadczenia, na podstawie którego zwrócone przedmioty były zwolnione od należności celnych. Na podstawie tego zawiadomienia urząd celny odnotowuje fakt zwrotu przedmiotów w rejestrze (§ 11).

2) W okresie dwóch lat od daty odprawy celnej zwolnione od należności celnych przedmioty, wymienione w § 5, mogą być odstępowane innym osobom nie korzystającym z wolności celnej tylko po uprzednim uiszczeniu wymierzonych przez urząd celny należności celnych.

3) Przy odprawie celnej samochodów, odstępowanych przed upływem dwuletniego okresu od daty pierwotnej odprawy (ust. 2), Ministerstwo Skarbu może zezwolić na:

a) pobranie cła według stawki konwencyjnej, jeżeli znaki i marka samochodu lub inne dowody wskazują niewątpliwie, że samochód został wyprodukowany w kraju traktatowym,

b) ustalenie wartości samochodu potrzebnej do wymiaru cła, według stanu, w jakim się znajduje w czasie zgłoszenia urzędowi celnemu do odprawy, na podstawie opinii biegłych, powołanych przez urząd celny na koszt strony. Wartość określa się bez doliczenia do niej należności celnych.

4) Ministerstwo Skarbu może w poszczególnych przypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie zezwolić na odstąpienie zwolnionych od należności celnych przedmiotów przed upływem dwuletniego okresu, bez obowiązku uiszczenia należności celnych.

5) Przepisy ust. 2 i 4 nie mają zastosowania do zwolnionych od należności celnych artykułów, stanowiących przedmiot monopolu państwowego lub podlegających opłatom monopolowym, podatkom pośrednim i innym opłatom wewnętrznym; wymienione artykuły mogą być odstępowane innym osobom, nie korzystającym z wolności celnej, tylko za każdorazowym zezwoleniem Ministerstwa Skarbu i pod warunkiem uiszczenia przypadających należności celnych i opłat wewnętrznych według stanu w chwili zgłoszenia do odprawy celnej.

§ 10. 1) Do odprawy celnej przesyłek, wymienionych w § 5, wyznacza się urząd celny w Warszawie.

2) Wyjątek stanowią przesyłki, przeznaczone dla osób korzystających z przywilejów dyplomatycznych a mających swą siedzibę na obszarze W. M. Gdańska. Przesyłki te podlegać będą odprawie celnej w urzędzie celnym na głównym dworcu kolejowym w Gdańsku.

§ 11. 1) Urzędy celne prowadzą rejestry zwolnień od należności celnych przedmiotów, wymienionych w § 5 ust. 1 lit. b i ust. 2, przy czym dla każdego przedstawicielstwa dyplomatycznego lub misji zagranicznej specjalnej należy prowadzić oddzielny rejestr, w rejestrze zaś dla każdego członka — oddzielne konto.

2) Rejestry zakłada się na każdy rok kalendarzowy. W rejestrach należy oznaczać:

a) numer i datę zaświadczenia, uprawniającego do zwolnienia od należności celnych,

b) numer dokumentu odprawy celnej,

c) ilość i rodzaj odprawionego towaru,

d) ilość i rodzaj towaru zwróconego za granicę lub do składu celnego (§ 9 ust. 1).

§ 12. 1) Rzeczy przesiedlenia personelu uwierzytelnionych przedstawicielstw dyplomatycznych państw obcych i misji zagranicznych specjalnych, nie korzystającego z przywilejów dyplomatycznych, oraz rzeczy przesiedlenia personelu obcych urzędów konsularnych będą zwalniały od należności celnych na ogólnych zasadach właściwe Dyrekcje Ceł na podstawie wniosków szefów przedstawicielstw dyplomatycznych, misji zagranicznych specjalnych i urzędów konsularnych lub ich zastępców, a stwierdzających, że przywożone ruchomości stanowią rzeczy przesiedlenia funkcjonariusza przydzielonego do placówki, znajdującej się na polskim obszarze celnym; wnioski takie zastępują wymagane ogólnymi przepisami celnymi potwierdzenia i uwierzytelnienia spisów rzeczy przesiedlenia.

2) Odprawy celnej rzeczy przesiedlenia osób wymienionych w ust. 1 dokonywać będą urzędy celne znajdujące się w miejscu siedziby lub w miejscu najbliższym siedziby przedstawicielstwa dyplomatycznego, misji zagranicznej specjalnej lub urzędu konsularnego.

§ 13. Przesyłki zwalniane od należności celnych na podstawie niniejszych przepisów są wolne również od opłat monopolowych, podatków pośrednich i innych opłat wewnętrznych i ograniczeń przywozowych.

§ 14. Odprawy celnej przesyłek dokonywa się na podstawie zgłoszenia ustnego w obecności adresata lub osoby przez niego upoważnionej spośród personelu przedstawicielstwa dyplomatycznego lub misji zagranicznej specjalnej. Przy odprawie tego rodzaju przesyłek pośrednictwo agentów celnych, agencji publicznych przedsiębiorstw przewozowych względnie innych osób jest niedopuszczalne. Upoważnienie w zaświadczeniu agenta celnego lub innej osoby, nienależącej do personelu przedstawicielstwa lub misji, do odbioru przesyłki powoduje nieważność zaświadczenia.

§ 15. W myśl postanowień art. 42 ust. 5 prawa celnego rewizji celnej nie podlegają:

a) przedmioty przeznaczone do użytku zwierzchników państw obcych i ich otoczenia, podczas ich pobytu na polskim obszarze celnym;

b) przesyłki urzędowe (nadsyłane i wysyłane) uwierzytelnionych przedstawicielstw dyplomatycznych państw obcych, misji zagranicznych specjalnych, osób korzystających z przywilejów dyplomatycznych na mocy umów międzynarodowych oraz obcych urzędów konsularnych, opatrzone pieczęcią urzędową Ministerstwa Spraw Zagranicznych państwa obcego, zagranicznego przedstawicielstwa dyplomatycznego lub konsularnego państwa obcego, Sekretariatu Generalnego Ligi Narodów, Międzynarodowego Biura Pracy, Trybunału Rozjemczego w Hadze, Stałego Trybunału Sprawiedliwości Międzynarodowej;

c) przesyłki urzędowe Ministerstwa Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej (nadsyłane i wysyłane), opatrzone pieczęcią urzędową tegoż Ministerstwa, polskich ambasad, poselstw, urzędów konsularnych i misji specjalnych za granicą, względnie pieczęcią osób i instytucji wymienionych w punkcie b);

d) rzeczy przesiedlenia oraz bagaże, należące do osób zajmujących stanowiska dyplomatyczne w służbie państw obcych, jak również osób korzystających z przywilejów dyplomatycznych i specjalnych na mocy umów międzynarodowych.

§ 16. Osoby przewożące przesyłki wymienione w § 15 lit. b i c (kurierzy dyplomatyczni) powinny posiadać na te przesyłki listy kurierskie lub też laisser-passer, jeżeli dane państwo nie używa listów kurierskich. Brak napisu „Expedition officielle" na przesyłkach wymienionych w § 15 lit. b i c, jak również adresowanie na nazwisko szefów przedstawicielstw dyplomatycznych, misji zagranicznych specjalnych lub urzędów konsularnych, zamiast na same przedstawicielstwa dyplomatyczne, misje zagraniczne specjalne lub urzędy konsularne, nie zmienia urzędowego charakteru danej przesyłki.

§ 17. 1) Za bagaże niepodlegające rewizji celnej w myśl § 15 lit. d należy uważać te przedmioty, które osoba zajmująca stanowisko dyplomatyczne w służbie państw obcych lub korzystająca z przywilejów dyplomatycznych i specjalnych na mocy umów międzynarodowych przewozi ze sobą w czasie podróży i zadeklaruje je jako do niej należące. Podstawą zwolnienia od rewizji jest w takich przypadkach paszport dyplomatyczny zaopatrzony w polską wizę dyplomatyczną.

2) Na podstawie porozumień międzynarodowych należy uznawać niezaopatrzone w polską wizę dyplomatyczną paszporty dyplomatyczne tych państw, z którymi zawarte zostały porozumienia o wzajemnym zniesieniu wiz na paszportach dyplomatycznych. Państwami tymi są obecnie: Anglia, Czechosłowacja, Estonia, Finlandia, Holandia, Jugosławia, Łotwa, Rumunia, Szwajcaria, Węgry i Włochy.

§ 18. Odprawa osób i przedmiotów wymienionych w niniejszej intrukcji ma pierwszeństwo przed innymi odprawami.

§ 19. Ulgi przewidziane w niniejszej instrukcji stosuje się pod warunkiem wzajemności.

§ 20. 1) Instrukcja niniejsza obowiązuje od dnia 15 października 1938 r.

2) Jednocześnie traci moc obowiązującą Instrukcja Ministra Skarbu z dnia 31 stycznia 1935 r. wydana w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych w sprawie postępowania przy odprawach celnych przedmiotów, przeznaczonych dla osób korzystających z prawa eksterytorialności, jak również przeznaczonych do użytku służbowego uwierzytelnionych przedstawicielstw dyplomatycznych państw obcych, misji zagranicznych specjalnych oraz urzędów konsularnych (Monitor Polski Nr 41 z dnia 19 lutego 1935 r., poz. 55; przedruk w Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 6 z 1935 r., poz. 113) w brzmieniu ustalonym zarządzeniem Ministra Skarbu z dnia 17 lipca 1937 r. (Monitor Polski Nr 170 z dnia 28 lipca 1937 r., poz. 282; przedruk w Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 20 z 1937 r., poz. 683).

Minister Skarbu:
(—) E. Kwiatkowski

(Przedruk z „Monitora Polskiego" z dnia 6 października 1938 r. Nr 229, poz. 500).

ZAŚWIADCZENIE Nr . . . . . .
CERTIFICAT

W celu zwolnienia od należności celnych
En vue de la franchise

przesyłki . . . .
de l'envoi

. . . .

. . . .

. . . .

. . . .

. . . .

. . . .

. . . .

przeznaczonej dla P. . . . .

destiné à l'usage de Mr.

. . . .

. . . .

. . . .

. . . .

. . . . dn . . . . . . 19 . . .
le

Załącznik do instrukcji z dnia 24 września 1938 r.
(Dz. Urz. Min. Sk. poz. 661).

ZAŚWIADCZENIE Nr . . . . . .
CERTIFICAT

W celu zapewnienia wolności celnej osobom korzystającym z przywilejów dyplomatycznych
En vue de faire bénéficier les personnes jouissant des privilèges diplomatiques de la franchise de douane

(1) . . . .
. . . . zaświadcza, że przesyłka
certifie que l'envoi

(2) . . . .
. . . .
. . . .
. . . . jest przeznaczona do osobistego użytku
est destiné à l'usage personnel

(3) P. . . . .
Mr.
korzystającego z wolności celnej w myśl art. 22 ust. I p. 2-b rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o prawie celnym (Dz. U .R. P. Nr 84, poz. 610)
bénéficiant de la franchise de douane en vertu de l'article 22 alinéa I p. 2-b du décret du Président de la Republique de Pologne relatif au droit douanier, en date du 27 octobre 1933 (Journal des Lois de la R. P. Nr 84, pos. 610).

Uwagi: . . . . dn. . . . . 19 . . .
Remarques: le

wymienić:
citer:

1) Przedstawicielstwo, misję.
Mission diplomatique ou autre mission etrangère.

2) Znaki i numery, ilość sztuk, wagę, rodzaj towaru.
Marques et numeros, nombre de collis, poids, marchandise.

3) Imię i nazwisko, stanowisko służbowe.
Nom et prénom, rang de service.

. . . .
(Podpis)
(signature)

L. S.

Z MINISTERSTWA SKARBU:

Komunikat

o zagubieniu blankietu świadectwa przemysłowego.

Ministerstwo Skarbu podaje do wiadomości, że w obrębie 1-go Urzędu Skarbowego w Stanisławowie zaginął blankiet świadectwa przemysłowego dla przedsiębiorstw handlowych serii „A" Nr 947831, który niniejszym unieważnia się.

Komunikat

o zagubieniu blankietu świadectwa przemysłowego.

Ministerstwo Skarbu podaje do wiadomości, że w obrębie Urzędu Skarbowego w Białej Krakowskiej został zagubiony blankiet świadectwa przemysłowego dla przedsiębiorstw handlowych Nr 911.000, który niniejszym unieważnia się.

WYCIĄG Z CEDUŁY URZĘDOWEJ

GIEŁDY PIENIĘŻNEJ W WARSZAWIE

z dnia 7 października 1938 roku.

WALUTY	Za	Sprzedaż	Kupno
		Złotych	
a) BILETY BANKOWE			
Belgi belgijskie . .	100 Blg.	90 42	89,95
Dinary jugosłow. . .	100 Din	—	—
Dolary Stanów Zjedn. .	1 Dol	5,31$\frac{1}{2}$	5,29
Dolary kanadyjskie . . .	1 Dol.	5,29	5,26$\frac{1}{2}$
Floreny holenderskie .	100 Fl	290,84	289,10
Franki francuskie . . .	100 Fr.	14,36	14,26
Franki szwajcarskie	100 Fr	121,90	121,10
Funty angielskie	1 Ł.	25,65	25.49
Funty palestyńskie . . .	1 Ł.	25,40	24,70
Funty tureckie .	1 Ł.	—	—
Guldeny gdańskie .	100 Gld.	100.25	99,75
Kor cz.-sł. odc. do 20 kor.	100 K.	10,75	10,40
Korony duńskie . .	100 K.	114,40	113,55
Korony estońskie . . .	100 K	—	—
Korony norweskie . . .	100 K	128,88	127,90
Korony szwedzkie . . .	100 K.	132,14	131,15
Leje rumuńskie . . .	100 Lei	—	—
Lewy bułgarskie . . .	100 Lew.	—	—
Liry włoskie	100 Lir.	20,20	19,60
Łaty łotewskie	100 Łat.	—	—
Marki fińskie	100 Mk.	11,31	11,05
Marki niemieckie	100 Mk.	—	—
Pengö węgierskie .	100 Png.	—	—
Pesety hiszpańskie . . .	100 Pes.	—	—
Szylingi austriackie . .	100 Szyl.	—	—

WALUTY	Za	Transakcje	Sprzedaż	Kupno
		Złotych		
b) CZEKI I WYPŁATY				
Amsterdam . . .	100 Fl.	290,10	290,84	289,36
Belgrad	100 Din.	—	—	—
Berlin	100 Mk.	—	213,07	212,01
Bruksela	100 Blg.	90 20	90,42	89,98
Budapeszt	100 Png	—	—	—
Bukareszt	100 Lei	—	—	—
Gdańsk	100 Gld.	—	100,25	99,75
Helsinki	100 Mk.	11,28	11,31	11,25
Konstantynopol . .	1 Ł.	—	—	—
Kopenhaga . . .	100 K	—	114,40	113,80
Kowno	100 Lit.	—	—	—
Londyn	1 Ł.	25,58	25,65	25,51
Madryt	100 Pes.	—	—	—
Mediolan	100 Lir.	—	28,12	27,98
Montreal	1 Dol.	5,30$\frac{1}{4}$	5,31$\frac{1}{2}$	5,29
Nowy Jork . . .	1 Dol.	5,32$\frac{1}{2}$	5,33$\frac{3}{4}$	5,31$\frac{1}{4}$
Nowy Jork telegr.	1 Dol.	5,32$\frac{3}{4}$	5,34	5,31$\frac{1}{2}$
Oslo	100 K.	—	128 88	128,22
Paryż	100 Fr.	14,32	14,36	14,28
Praga	100 K.	18,30	18,35	18,25
Ryga	100 Łat	—	—	
Sofia	100 Lew.	—	—	—
Sztokholm	100 K.	131,80	132,14	131,46
Tallin	100 K.	—	—	—
Tel-Aviv	1 Ł	—	25,65	25,51
Wiedeń	100 Szyl	—	—	—
Zurych	100 Fr.	121,60	121,90	121,30
c) MONETY:				
2. Srebro:				
Marki niemieckie	100 Mk.	—	100,00	97,00

Kurs urzędowy 1 grama czystego złota = **5,9244 zł.**